

Protokoll

Fra møte i Faggruppen for ernæring, dietetiske produkter, ny mat og allergi

Dato: 30.05.11, kl. 10.00 – 15.00
Sted: Gjestehuset Lovisenberg, Lovisenberggaten 15a
Møteleder: Margaretha Haugen

Deltakere:

Fra Faggruppe for ernæring, dietetiske produkter, ny mat og allergi

Margaretha Haugen (leder), Wenche Frølich, Ragnhild Halvorsen, Per Ole Iversen, Inger Therese Laugsand Lillegaard og Azam Mansoor.

Meldt forfall:

Livar Frøyland, Jan Ludvig Lyche, Helle Margrete Meltzer og Judith Narvhus.

Observatør: Svanhild Vaskinn fra Mattilsynet.

Fra sekretariatet til VKM:

Bente Mangschou (ref.).

1 Velkommen, fravær, habilitet og godgjøring

Leder for faggruppen, Margaretha Haugen ønsket velkommen til møte i Faggruppen for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi.

Ingen erklærte seg inhabile på møtet.

2 Godkjenning av møteinnkallelse og dagsorden

Møteinnkallelse og dagsorden ble godkjent.

3 Innlegg fra eksterne eksperter

Økologisk mat og ernæring

Gerd Holmboe Ottesen, UiO, Inst. for allmenn- og samfunnsmedisin ga en presentasjon av oppsummering av kunnskap om næringsstoffer og sekundære metabolitter i økologisk mat versus konvensjonell mat.

Risikogruppering av aminosyrer?

Bjørn Steen Skålhegg, UiO, Avd. for ernæringsvitenskap presenterte en kort vurdering av en rekke aminosyrer som inngår i Mattilsynets bestilling om risikogruppering av aminosyrer (se lenger ned).

4 Oppfølging av saker fra forrige møte

Sak om etisk dilemma i faggruppen for ernæring, dietetiske produkter, ny mat og allergi er avsluttet i en kort oppsummering. Når det gjelder forespørsel fra Mattilsynet om vurdering av stoffer/ingredienser med ernæringsmessig/fysiologisk effekt, så har VKM gitt tilbakemelding

til Mattilsynet på de preliminære spørsmålene. Det er nå opp til Mattilsynet om de vil bestille vurdering av flere stoffer enn aminosyrene (se lenger ned).

5 Orientering fra møte i Hovedkomiteen

Margaretha Haugen orienterte om de viktigste sakene fra sist møte i Hovedkomiteen. Protokoller fra disse møtene er tilgjengelig på www.vkm.no.

6 Saker som skal behandles på møtet

Helhetsvurdering av økologisk produksjon og økologisk produsert mat

Mattilsynets bestilling av en helhetsvurdering av økologisk produksjon og økologisk produsert mat vil bli behandlet i Hovedkomiteen. Faggruppen diskuterte ordlyden i mandatet i de punktene som omhandler ernæring og human helse. Det blir svært vesentlig for oppdraget å få en enhetlig definisjon av økologisk produksjon og økologisk produsert mat. Faggruppen poengterte at ordlyden i punkt 4 i mandatet er uklart, og at det er behov for en utdypning presisering av dette punktet i mandatet.

Risikogruppering av aminosyrer

Mattilsynet har bedt VKM om å foreta en gruppering av 42 aminosyrer i lav, moderat og høy risikogruppe med frist for oppdraget i september. Mattilsynet har tatt utgangspunkt i aminosyrer som er i omsetning i kosttilskudd eller tilsatt andre matvarer i europeiske land. Faggruppen besluttet å etablere 3 interne grupper. Sekretariatet sammen med leder for faggruppen fordeler ansvar for de 42 aminosyrene mellom de 3 gruppene. Sekretariatet bidrar med litteratursøk, og følgende søkeord ble foreslått inkludert i søket: De enkelte aminosyrene AND high dose OR high intake OR adverse effect OR toxicity OR supplement OR loading OR administration. Søket skal gjøres i Medline, og det skal primært søkes i emneord der det er mulig. Leder for faggruppen og sekretariatet skal også fremme forslag om kriterier for lav, moderat eller høy risiko samt forslag til framdriftsplan for arbeidet.

7 Status for øvrige saker i faggruppen

Marine oljer – del 2

Vurdering av marine oljer – del 2 skal sluttbehandles på møte i Hovedkomiteen 8-9. juni.

Miljøgifter i morsmelk; nytte-risikovurdering av morsmelk med hensyn til barnets helse

Sekretariatet informerte om arbeidet så langt i *ad hoc*-gruppen. Det har vært avholdt 3 møter, og gruppen har særlig fokus på systematisk litteratursøk for fremmedstoffer i morsmelk, og metode for vurdering/gradering av litteratur.

Risikovurdering av vitamin A i kosmetiske produkter

Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk har etablert en *ad hoc*-gruppe som skal utarbeide en risikovurdering av vitamin A i kosmetiske produkter, og gruppen har hatt sitt første møte.

8 Saker som er avsluttet siden forrige møte

Risikovurdering av F19 i barnemat

Vurdering av F19 i barnemat er sluttbehandlet i faggruppen for hygiene og smittestoffer og i denne faggruppen, og endelig utkast er sendt Mattilsynet for kommentering. Vurderingen vil bli publisert i løpet av juni.

Dietetiske produkter

Arbeidsgruppen for dietetiske produkter har fremmet forslag til vurdering av 7 dietetiske produkter for faggruppen for ernæring, dietetiske produkter, ny mat og allergi som har blitt forelagt faggruppen per e-post siden forrige møte. Faggruppen støtter vurderingene fra arbeidsgruppen. Resultatet følger nedenfor:

Prozero

Indikasjon: Til kostbehandling av medfødte metabolske sykdommer samt nyresykdommer.

Vurdering: Arbeidsgruppen mente at produktet kan være en god erstatning for melk. Innholdet av protein er lavere i ProZero enn i melk, men dette er en fordel for pasienter med nyresykdommer. Arbeidsgruppen påpekte at innholdet av kalsium, vitamin A og riboflavin er litt lavt, men at det skal være mulig å dekke inn dette på andre måter.

Prozero inneholder ikke protein, og kan derfor være godt egnet for PKU-pasienter.

Konklusjon: Produktet anses som egnet for indikasjonen.

PKU Anamix First Spoon

Indikasjon: Til ernæringsbehandling av barn fra 6 mnd til 5 år med sikker PKU.

Kommentar fra arbeidsgruppen: Produktet er veldig lik Anamix Infant i sammensetning, men pasientene vil kunne få samme mengden vitaminer og mineraler i en redusert mengde.

Vurdering: Innholdet av enkelte vitaminer og mineraler er høyt. Det er imidlertid kun anbefalt å ta en pose om dagen, og arbeidsgruppen mente derfor at innholdet ikke vil være forbundet med en mulig risiko for helsefare.

Konklusjon: Produktet anses som egnet for indikasjonen.

Ketocal 4:1 LQ

Indikasjon: Til ernæringsbehandling av barn 1-10 år med epilepsi, mangler ved GLUT-1 og puruvathydrogenasemangel (PDH).

Vurdering: Produktet er allerede godkjent i pulverform, men med en litt ulik sammensetning. I henhold til innmelder er fettsyresammensetning bedret, og produktet er tilsatt fiber. Produktets indikasjon er utvidet til også å omfatte pasienter med pyruvatdehydrogenasemangel og de med mangler ved GLUT-1. Endringen i produktet vurderes som ok.

Konklusjon: Produktet anses som egnet for indikasjonen.

PKU Go

Indikasjon: Til ernæringsbehandling av barn 1-10 år med PKU.

Vurdering: Arbeidsgruppen vurderte sammensetningen av produktet til å være relativt lik tilsvarende produkter på markedet. Innholdet av vitaminer og mineraler er relativt høyt, men pasientgruppen får omfattende medisinsk oppfølging slik at innholdet ikke anses å representere en mulig helsefare for brukergruppen.

Konklusjon: Produktet anses som egnet for indikasjonen.

PKU Baby

Indikasjon: Til ernæringsbehandling av spedbarn 1-10 år med PKU.

Vurdering: Produktet tilsvarende PKU Anamix Infant med unntak av innholdet av vitamin A og vitamin B₁₂. Innholdet av vitamin A kan bli veldig høyt dersom barnet drikker mye av dette produktet daglig. Ved et inntak på 8 dl pr. dag vil inntaket av vitamin A komme opp i 800 µg. Upper tolerable intake level (UL) fra Scientific Committee for Food (SCF) er 800 µg pr dag for barn opptil 24 måneder. Inntaket av vitamin A blir enda høyere dersom barnet får tran i tillegg. Det må avklares om produktet er tilsatt retinol eller betakaroten. Innholdet av vitamin B₁₂ tilsvarende ca 12 ganger anbefalt inntak for aldersgruppen

Konklusjon: Innholdet av vitamin A og vitamin B₁₂ bør begrunnes eller reduseres.

PKU EASY Microtabs-3H

Indikasjon: Til ernæringsbehandling av pasienter med PKU.

Kommentar fra arbeidsgruppen: Det er uklart hvor mye protein produktet inneholder.

Vurdering: Produktet tilsvarende Lophlex, men har et høyere innhold av natrium. Arbeidsgruppen vurderte innholdet i PKU Easy Mikrotabs tilfredsstillende brukergruppens behov. Det høye innholdet av natrium er positivt da pasientgruppen ofte får lite natrium i kosten. Et høyere natriuminnhold kan være hensiktsmessig særlig for de som trener mye.

Konklusjon: Produktet anses som egnet for indikasjonen dersom innholdet av protein er egnet for pasientgruppen.

Nutrifriend 600¹

Indikasjon: Til ernæringsbehandling av underernærte pasienter.

Vurdering: Produktet tilfredsstillende mange av de ekstra behovene pasienter med underernæring har, bl.a. er produktet næringstett, det inneholder tilfredsstillende mengder av proteiner, karbohydrater og fett, i tillegg til at produktet inneholder vitaminer. Inntaket av viktige mineraler som for eksempel fosfor, magnesium, kalium, sink, kalsium og jern blir for lavt dersom dette benyttes som eneste tilskudd til underernærte pasienter. Disse mineralene kan for eksempel være ekstra viktig hos underernærte pasienter med fare for å utvikle "refeeding" syndrom. Arbeidsgruppen ber om at Mattilsynet kontakter produsenten for å få en begrunnelse for hvorfor produkter ikke er tilsatt mineraler.

¹Livar Frøyland erklærte seg inhabil da arbeidsgruppen behandlet vurdering av Nutrifriend 600, og var ikke til stede da denne saken ble behandlet.

Konklusjon: Arbeidsgruppen avventer tilbakemelding fra produsenten på hvorfor produktet ikke inneholder mineraler.

9 Møter og annet av felles interesse

Inger Therese Laugsand Lillegaard orienterte om nordisk møte i prosjektet NORDIRA. Prosjektgruppen har medlemmer fra alle de nordiske landene, og arbeider med å samle gode eksempler på eksponeringsberegninger i risikovurderinger som er basert på store nasjonale kostholdsundersøkelser.

10 Nytt fra sekretariatet

Sekretariatet er i prosess med ansettelse i stilling for eksponeringsberegninger i VKMs vurderinger. Stillingen vil forhåpentligvis være besatt til høsten.

11 Eventuelt

Ingen saker ble diskutert under dette punktet på dagsorden.

12 Nye møtedatoer

Sekretariatet sender forslag til nye møtedatoer.